

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 008927 13 Uvp
Banja Luka, 26.03.2015. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Darka Osmića, kao predsjednika vijeća, te Smiljane Mrše i Davorke Delić, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Mire Mačkić, u upravnom sporu po tužbi S.B. iz B., zastupane po punomoćniku M.K., advokatu iz B., Ul. ... (u daljem tekstu: tužilja), protiv akta broj 18.05/2-R8/12 od 23.01.2012. godine, tuženog Ministarstva za ... Republike Srpske, u predmetu vraćanja stana u posjed, odlučujući o zahtjevu tužilje za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 008927 12 U od 11.09.2013. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 26.03.2015. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom odbijena je tužba izjavljena protiv uvodno označenog akta tuženog, kojim je odbijena žalba tužilje izjavljena protiv rješenja Odsjeka tuženog u B. broj 05-050-02-02-1102/99 od 09.11.2011. godine, a kojim je odbijen zahtjev tužilje za vraćanje u posjed stana u B. u Ulici ... (ranije ...), stan broj 7, na kojem je nosilac stanarskog prava bila njena tetka M.B. koja je umrla ... godine u B.1, a davalac stana na korišćenje ODPJ G.S. B. kao pravni sljednik preduzeća G.S. G. a.d. B.

Odbijanje tužbe protiv osporenog akta sud je obrazložio prihvatanjem razloga iznijetih u obrazloženju prvostepenog i osporenog akta, iz kojih po stavu suda proizlazi da su utvrđene odlučne činjenice na osnovu kojih je donijeta zakonita odluka a koji se ne mogu dovesti u sumnju navodima tužbe. Citirajući sadržaj odredaba člana 17. stav 1. Zakon o prestanku primjena Zakona o korišćenju napuštene imovine („Službeni glasnik RS“ broj 16/10 u daljem tekstu Zakon) i člana 6. stav 2. Zakona o stambenim odnosima („Službeni list SR BiH“ broj 14/84, 12/87, 36/89 i („Službeni glasnik RS“ broj 19/93 i 22/93 u daljem tekstu ZSO), zaključuje da tužilja na osnovu činjenica koje su utvrđene u provedenom dokaznom postupku ne ispunjava uslove da joj se vrati predmetni stan u posjed, budući da nije imala svojstvo člana porodičnog domaćinstva svoje tetke M.B. nosioca stanarskog prava na predmetnom stanu, jer da sa njom nije bila u trajnoj ekonomskoj zajednici u trajanju od 10 godina u istom stanu, kako je to tuženi pravilno zaključio u osporenom aktu i za to dao valjane razloge. Odbijanje zahtjeva za naknadu troškova postupka sud je obrazložio činjenicom da je tužilja izgubila ovaj spor zbog čega joj u smislu člana 49. a) Zakona o upravnim

sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 109/05 i 63/11- u daljem tekstu: ZUS), ne pripada pravo na naknadu tih troškova.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilja pobija njenu zakonitost zbog povrede zakona i povrede propisa o postupku. Smatra da su povrede pravila postupka od takvog značaja na zakonitost pobijane presude što ima uticaja na pravilnost činjeničnih utvrđenja i posljedično pravilne primjene materijalnog prava. Ističe da je suštinsko obrazloženje zašto je tužba odbijena svedeno na dio strane 17 presude, dok se na strani 18 presude sud nepotrebno iscrpljuje na razloge odbijanja zahtjeva za naknadu troškova zbog čega je presuda nerazumljiva i nemoguće je kvalitetno analizirati. Smatra da razlozi odbijanja tužbe, koji se svode na svega nekoliko rečenica na strani 17 presude nisu razlozi presude u smislu odredbe člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS" broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13). Ističe da je u upravnom postupku pogrešno primjenjen član 10. Zakona o opštem upravnom postupku („Sl. glasnik RS“ broj 13/02, 87/07 i 50/10 u daljem tekstu: ZOUP), a koje nezakonitosti nisu otklonjene u upravnom sporu. Smatra da se sud upustio u dodatnu ocjenu dokaza koji u tom smislu nisu cijenjeni u upravnom postupku a što je učinio i tuženi u osporenom aktu. Dodaje da činjenicu ekonomske zajednice u trajanju od 10 godina između tužilje i njene tetke prvostepeni organ nije pravilno utvrdio zbog čega nije dat odgovor na pitanje zašto prvostepeni organ tužilji ne priznaje svojstvo člana porodičnog domaćinstva u smislu odredbe člana 6. stav 2. ZSO, odnosno nije odgovoreno na pitanje zašto organ tužilju smatra samo korisnikom stana. Pogrešnim shvatanjem pojma člana porodičnog domaćinstva nosioca stanarskog prava po osnovu ekonomske zajednice u istom stanu više od 10 godina, i uz očigledne flagrantne povrede postupka koje ni tuženi a ni sud nisu sanirali, nezakonito je odlučeno na štetu tužilje, pa predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda ukine.

U odgovoru na zahtjev tuženi je ostao kod razloga iznijetih u osporenom aktu predloživši da se zahtjev odbije kao neosnovan.

U odgovoru na zahtjev N.L., čiji je suprug D.L. od davaoca stana na korišćenje dobio predmetni stana na korišćenje i zaključio ugovor o korišćenju stana dana 11.01.1994. godine, zainteresovano lice u ovom sporu, je istakla da su navodi zahtjeva apsolutno neosnovani, što je uostalom dokazano u svim dosadašnjim upravnim postupcima, upravnom sporu te parničnom postupku pred Osnovnim sudom u Banjaluci broj 71 0 P 113217 11 P, a da zahtjev sadrži i uvredljive sadržaje za sudije Okružnog suda, iz čega se može zaključiti da pomoćnik tužilje upućuje sud kako treba da sudi i primjenjuje procesno i materijalno pravo. Predlaže da se zahtjev odbije kao neosnovan, jer je sud pravilno cijenio utvrđene činjenice u prvostepenom postupku, obrazloženje prvostepenog rješenja, odredbe ZPP ZKNI, te član 6. stav 1. i 2. ZSO iz kojih proizlazi da tužilja nije bila u trajnoj ekonomskoj zajednici sa nosiocem stanarskog prava u trajanju od 10 godina, zbog čega je pravilno njen zahtjev za povrat predmetnog stana odbijen kao neosnovan. Dopisom od 23.10.2014. godine dostavila je ovome sudu presudu Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 113217 11 P od 29.03.2013. godine, kao i presudu Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 113217 13 Gž od 12.09.2014. godine, kojom je potvrđena navedena prvostepena presuda a kojom je odbijen tužbeni zahtjev tužilje da se tužena (N.L.), iseli iz predmetnog stana i da ga slobodan od lica i stvari preda u posjed tužilji, kao i da se tužena obaveže da joj nadoknadi prouzrokovane troškove parničnog postupka. Dopisom od 24.11.2014.

godine ovome sudu je dostavila pravosnažno rješenje Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 K 106722 10 Kz od 12.11.2014. godine kojim je obustavljen krivični postupak protiv optužene N.L. iz B. zbog krivičnog djela iz člana 170 stav 1. KZ RS, vođen po optužnici Okružnog tužilaštva Banjaluka broj T13 0 KT 0002311 08 od 30.11.2010. godine, zbog povlačenja optužnice od strane Okružnog tužilaštva Banjaluka.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovore na zahtjev, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Prvostepeno rješenje je doneseno nakon obimno provedenog upravnog postupka, u kojem su provedeni brojni dokazi, iz kojih proizlazi da je stanovište prvostepenog i tuženog organa pravilno a odluka o odbijanju zahtjeva tužilje za povrat predmetnog stana u posjed zakonita. Naime, pravilno je utvrđenje tuženog organa da tužilja nije bila član porodičnog domaćinstva nosioca stanarskog prava jer sa tetkom nije bila u ekonomskoj zajednici u trajanju od 10 godina, a što proizlazi iz dokaza provedenih u toku postupka, koje stanovište je prihvatio i nižestepeni sud u pobijanoj presudi.

U obrazloženju rješenja prvostepenog organa dati su detaljni razlozi ocjene svakog provedenog dokaza, te njihova ocjena pojedinačno i u međusobnoj zavisnosti. Da tužilja nije živjela u ekonomskoj zajednici sa nosiocem stanarskog prava u trajanju od 10 godina i na dan 30.04.1991. godine, utvrđeno je dokazima provedenim u upravnom postupku: dopisom MUP RS CJB B. SJB M.G. od 25.01.2012 godine potvrđeno je da je tužilja do dana 05.11.1991. godine imala prebivalište u M.G. u Ulici ..., kada je odjavila prebivalište za B. na adresu predmetnog stana; uvidom u ličnu kartu tužilje utvrđeno je da je ista izdata u M.G. dana 15.08.1991. godine pod brojem 1056/91 sa prijavljenim prebivalištem u M.G. na adresi ..., te evidentirana promjena adrese i odjava za B. dana 15.11.1991. godine; potvrdom M. škole B. od 21.02.2012. godine je potvrđeno da je tužilja bila redovan učenik te škole u periodu od 1980. do 1984. godine i da je za to vrijeme imala prijavljenu adresu stanovanja u M.G. u Ulici ..., a da se upisala u tu školu na osnovu završene OŠ P.K. u M.G.; iz iskaza saslušanih svjedoka V.O., R.J. i S.P. stanara zgrade u kojoj se nalazi predmetni stan od kojih je S.P. obavljao dužnost predsjednika kućnog savjeta zgrade od 1991. godine proizlazi da tužilja nije živjela u predmetnom stanu.

Bez osnova je navod iz zahtjeva da nije data pravilna ocjena iskaza svjedoka koji su u svojim iskazima naveli da su u rodbinskim ili prijateljskim odnosima sa porodicom B., s obzirom da je dato obrazloženje da se ne može pokloniti vjera iskazima svjedoka kojima činjenica življenja i stanovanja tužilje sa tetkom nije poznata iz neposrednog opažanja, već na osnovu saznanja dobijenih od drugih lica. U tom smislu je dato obrazloženje zbog čega je poklonjena vjera iskazima svjedoka V.O., R.J. i S.P. koji su stanari zgrade u kojoj se nalazi stan i da imaju saznanja da je tetka tužilje stan počela koristiti 1986. godine, te da tužilju ne poznaju. Obrazloženo je da se zbog poklonjene vjere iskazima tih svjedoka ne mogu prihvatiti iskazi svjedoka V.K., M.B. i S.V. – K. Cijeneći provedene dokaze i njihovom analizom te rezultatima provedenog postupka, zaključeno je da tužilja nije bila korisnik predmetnog stana sa statusom člana porodičnog domaćinstva nosioca stanarskog prava.

Tuženi organ je u osporenom aktu istakao da je tužilja sporni stan koristila samo dok traju obaveze redovnog školovanja a da takav zaključak proizlazi iz podataka o prijavi prebivališta (u 11 mjesecu 1991. godine), na adresi predmetnog stana a da je u avgustu mjesecu 1991. godine podnijela zahtjev za izdavanje lične karte nadležnom organu u M.G. do kada je imala prijavljeno prebavilište na adresi stambenog objekta svojih roditelja u M.G. Zaključeno je da između tužilje i tetke nije postojala ekonomska zajednica, a s obzirom i na činjenicu da je Federalni zavod za ... S., dopisom od 20.09.2010. godine dostavio prvostepenom organu obavještenje da su tužilja, njena tetka i S.B. (baka), popisane u Opštini B. na adresi potraživanog stana u periodu od 01. do 15. aprila 1991. godine, a uz to obavještenje je dostavljena i fotokopija obrasca P-1 iz kojeg je vidljivo da je u rubrici zanimanje oca ili majke, odnosno zanimanje izdržavaoca poljoprivredni tehničar, što je zanimanje njenog oca iz čega da proizlazi da je on izdržavao tužilju, a ne njena tetka. Nasuprot navedenom aktu, u spisu predmeta se nalazi akt A. službe Grada B., Odjeljenje za ... od 20.07.2006. godine, kojim se potvrđuje da tužilja nije obuhvaćena popisom stanovništva u 1991. godini na području Opštine B., niti je kasnije registrovana za glasanje.

Ocjenu tih dokaza je prihvatio sud u pobijanoj presudi smatrajući da je pravilno utvrđeno da tužilja nije bila član porodičnog domaćinstva svoje tetke odnosno da su pravilno primjenjene odredbe člana 17. stav 1. ZPP ZKNI i u vezi sa član 6. stav 2. ZSO.

Ukazivanje tužilje na povrede pravila postupka koje se odnose na neprevilnu ocjenu dokaza a time povredu odredbe člana 10. ZOUP (načelo slobodne ocjene dokaza), nije osnovano. Prvostepeni organ je nakon provedenih dokaza, po svom slobodnom uvjerenju a dajući obrazložene razloge za to, zaključio da tužilja nije živjela u ekonomskoj zajednici sa tetkom u trajanju od 10 godina, jer da to proizlazi iz činjenica koje su utvrđene slijedećim dokazima: datumom izdavanja lične karte, prijavom prebivališta, potvrdom Srednje medicinske škole, te obrascem P-1 o tome koje lice je izdržavalo tužilju. Takođe je data ocjena zbog čega je nekim svjedocima poklonjena vjera a zbog čega drugim svjedocima nije, i za to su dati valjano obrazloženi razlozi. U tom smislu ovaj sud nalazi da pobijanom presudom nisu učinjene povrede pravila postupka na koje je ukazano u zahtjevu a u prilog tome je i pravosnažna presuda Osnovnog suda u Banjaluci broj 17 0 P 113217 11 P od 29.03.2013. godine iz koje proizlazi da tužilja nije aktivno legitimisana za podnošenje zahtjeva za iseljenje N.L. iz stana koji je njen sada pok. suprug D.L., dobio od davaoca stana na korišćenje rješenjem od 03.01.1994. godine. Odbijanje tužbenog zahtjeva je obrazloženo razlozima da tužilja nije dokazala osnovanost tužbenog zahtjeva jer da iz stanja spisa proizlazi da stanovanje tužilje za vrijeme školovanja u srednoj školi i na M. fakultetu se ne može smatrati osnovom sticanja svojstva člana porodičnog domaćinstva nosioca stanarskog prava.

I po ocjeni ovog (Vrhovnog) suda, tužilja u provedenom upravnom postupku nije dokazala da je sa tetkom ostvarila ekonomsku zajednicu u trajanju od 10 godina, kako ona navodi, prvo na adresi u Ulici u B. gdje su navodno živjele kao podstanarke do 1987. godine a od te godine u predmetnom stanu kada je tetka zaključila ugovor o korišćenju stana sa SIZ stanovanja B. (20.04.1987. godine). Stanovanje za vrijeme školovanja u srednjoj školi i fakultetu ne dokazuje da je ostvarena i ekonomska zajednica između tužilje i njene tetke jer to ne proizlazi ni iz

jednog dokaza a što je drugi kumulativno propisani kriterijum za utvrđivanje svojstva člana porodičnog domaćinstva nosioca stanarskog prava iz člana 6. stav 2. ZOS. Otuda je bez uticaja na pravilnost i zakonitost pobijane presude ukazivanje tužilje na opširnost obrazloženja pobijane presude te ponavljanje sadržaja dokaza provedenih u upravnom postupku jer je u obrazloženju presude izražen jasan stav suda da iz utvrđenih činjenica proizlazi da tužilja nije bila član porodičnog domaćinstva svoje tetke za što su u osporenom aktu dati valjani i argumentovani razlozi.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi nisu ostvareni razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS, pa se zahtjev tužile za njeno vanredno preispitivanje odbija kao neosnovan na osnovu odredaba člana 40. stav 1. tog zakona.

Zapisničar
Mira Mačkić

Predsjednik vijeća
Darko Osmić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić